

1945. aasta Virumaa põllumajanduses

Pärast Virumaa vabastamist oli sinne põllumajandus laostunud. Sõja-aastail langes maakonnas sarvloomade arv 15241, lammaste arv 2124, sigade arv 12214 ja hobuste arv 9741 võrra. Külvipind vähenes 37074 ha ulatuses.

**EESTI NSV TÖÖTAVA TALU-
RAHVA ESIMENE KONGRESS**
peeti Tallinnas 1945. aasta 29. ja 30. märtsil. Virumaa talurahva delegatsiooni juhtis maakonna täitevkomitee esimees V. Zukker, kes ütles oma sõnavõtus kongressil:

«2719 mele maakonna talupoega said nõukogude võimult maad. 223 uusmaasaajat on juba täielikult varustatud metsamaterjaliga elumajade ja kõrvalhoonete ehitamiseks. Uusmaasaajate abistamise kümme päevakul veeti välja 8110 tihumeetrit metsamaterjali. Viru maakonna talurahvas on õiendanud kõik oma kohustused riigi ees ning ületanud metsaraie- ja väljaveoplaani. Praegu valmistuvad talupojad aktiivselt külviks. Nad on täielikult varustatud seemnetega ja remontinud oma põllumajandusliku inventari. Maakonnas levib ulatuslikult liikumise üleplaaniise külvit tegemiseks Punaarmee fondi. Hiljuti võtsid Küti ja Haljala valla 19 talupoega endale kohustuse külvata igäüks pool hektarit kangelasliku Punaarmee fondi.»

MAAREFORMI tulemusena jagati Virumaal üldse välja 25 275 ha maad.

● **ARVE JA FAKTE** ●
1945. AASTA KEVADKÜLVI
PLAANI täitis maakond 25. maiks. Kevadistel põllutöödel abistasid Virumaa talupoegi kolm masinatraktorijaama ja 26 masinahobulaenutuspunkti. Viimastel oli 1945. aasta lõpuks 527 hobust, 243 atra, 114 kartulimutti, 148 vedruäket.

Pärast Virumaa vabastamist jätkasid tööd Vinni, Roela, Ubja, Vihula, Küti, Viru-Jaagupi, Kullaaru, Porkuni, Vao, Triigi jt. riigimõisad (1945. aasta kevadel nimetati need sovhoosideks).

Mõningaid andmeid **SOVHOOSIDE OLUKORRAST 1945. AASTAL:**

VINNI sovhoosis oli töötajaid 73. Kevadiste põllutööde ajal töötas sovhoosis neli traktorit, sügiseks saadi üks juurde. Selsamal ajal hangiti ka teine rehepeksugarnituur. 58 lehmalt saadi kevadel keskmiseks päevatoodanguks 6 l piima lehma kohta, sügisel 9,6 l. Rukist lõigati 67 hektarilt umbes 45 t, seega 6,7 ts hektarilt.

UBJA sovhoosi põldudel töötasid neli niidumasinat, neli looreha, kuus viljalõikus- ja kuus kartulivõtmismasinat. Viljapeksugarnituure oli neli.

VIHULA sovhoosil oli põllumaad 33 ha.

KULLAARU sovhoosi karjas oli 22 lüpsilehma.

PORKUNI sovhoosis 216 hektarist oli põllumaad 130 ha, heinamaad 30 ha. Veiste arv oli 62,

päevane piimatoodang 200 kg. Hobuseid oli 11.

KÜTI sovhoosi töötajate arv oli 39. 23 lüpsilehma andis päevas keskmiselt seitse liitrit piima lehma kohta. Sovhoosile kuulus kaks traktorit.

ROELA sovhoosi 61-pealisest karjast oli lüpsilehmi 32. Ka Roelas oli kaks traktorit.

Virumaa esimese PUNAVOORI riiklike kohustuste täitmiseks organiseerisid Undla valla Kruusimäe küla talupidajad, kes viisid 4. septembril 1945 vastuvõetupunkti ligi 4000 kg vilja. Vooris oli 10 hobust.

Rakverre saabus esimene punavoov 8. septembril. Siinsesse vastuvõetupunkti töid normivilja Karitsa külanõukogu Karitsa, Levala, Järni ja Vasivere küla talupidajad. Vilja toodi 6434 kg. Vooris oli 25 hobust.

10.—20. septembrini oli Eesti põllumajanduses esimene LÕÖK-KÜMMEPÄEVAK, mille eesmärgiks oli sügiseste põllutööde ja riiklike müüginormide täitmise kiirendamine. 20. septembriks suudeti Virumaal vilja varuda 1689 t, s. o. 23,8 protsenti aasta-plaanist.

Viljavarumise 1945. aasta riikliku plaani täitsid Virumaal esimestena Iisaku, Palmse ja Vao vald. Kogu maakond täitis teravilja normikohustuse 17. detsembriks (vabariik tervikuna 22. detsembriks).